

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RR-pz/mdj-070-25/jł/15 (2304)

Warszawa, dnia 05 czerwca 2015 r.

Pan
Jerzy Chróścikowski
Przewodniczący Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Panie Przewodniczący

W odpowiedzi na pismo Pana Przewodniczącego z dnia 28 maja 2015 r., znak BPS/KRRW/0330/151/15, w załączeniu przekazuję „Informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat aktualnej sytuacji na rynku trzody chlewnej w Polsce”.

Załącznik 1

w/z Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Płocki
Kazimierz Płocki

Do wiadomości:

1. Biuro Ministra w MRiRW

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

na temat aktualnej sytuacji na rynku trzody chlewnej w Polsce

Warszawa, 05 czerwca 2015 r.

I. Aktualna sytuacja na rynku trzody chlewnej

Pogłowie świń

Od początku 2014 r. obserwowana jest stopniowa, powolna odbudowa pogłowia świń w Polsce. Wg danych GUS, w marcu 2015 r. pogłowie świń liczyło 11,5 mln sztuk i było o 325,7 tys. sztuk (+2,9%) większe niż rok wcześniej, kiedy to pogłowie wynosiło około 11,2 mln sztuk. W porównaniu z liczebnością stada świń w grudniu 2014 r. pogłowie było większe o 2,2%.

Stado loch na chów zmniejszyło się w porównaniu z marcem 2014 r. o 39 tys. sztuk (-3,9%), osiągając poziom 962,1 tys. sztuk, w tym pogłowie loch próśnych spadło o 20,6 tys. sztuk (-3,1%) do 648,9 tys. sztuk.

Polska zajmuje szóste miejsce w UE-28 pod względem wielkości pogłowia świń. Wg danych z grudnia 2014 r., największe pogłowie tego gatunku zwierząt znajdowało się w Niemczech, wynosząc 28,3 mln sztuk, tj. około 19% całego pogłowia w UE, które osiągnęło poziom 148,1 mln sztuk. Kolejne miejsca zajęły Hiszpania (26,6 mln sztuk, około 18% pogłowia w UE) oraz Francja (13,3 mln sztuk, około 9% pogłowia w UE). Polskę (11,2 mln sztuk) wyprzedzają jeszcze Dania i Holandia, z pogłowiem na poziomie odpowiednio 12,7 mln sztuk i 12,1 mln sztuk.

Produkcja

Wg danych GUS produkcja wieprzowiny (w masie poubojowej) w 2013 r. wyniosła 1 606 tys. ton i była o 128 tys. ton (-7,4%) niższa w stosunku do 2012 r. (1 734 tys. ton).

W 2014 r. produkcja wieprzowiny ukształtowała się na poziomie 1 802 tys. ton, czyli wzrosła o 12% w porównaniu z 2013 r.

Polska zajmuje czwarte miejsce pod względem produkcji wieprzowiny w UE-28, z udziałem wynoszącym 8%. W 2014 r. produkcja w UE osiągnęła poziom 22,7 mln ton w masie poubojowej i była o 1,3% większa niż w 2013 r. (22,4 mln ton). Najwięcej wieprzowiny wyprodukowano w Niemczech (5,5 mln ton, 24% produkcji unijnej), w Hiszpanii (3,6 mln ton, 15,9%) oraz we Francji (1,9 mln ton, 8,4%).

Sytuacja cenowa

Średnia cena zakupu żywca wieprzowego w Polsce w 2014 r. wyniosła 4,85 zł/kg według wagi żywej. Cena ta była niższa w porównaniu z ceną z 2013 r. (wynoszącą 5,47 zł/kg) o 11,5%. Należy jednak mieć na uwadze, że rok 2013 był, obok roku 2012, rekordowy pod względem cen notowanych na rynku wieprzowiny.

W maju 2015 r. cena zakupu żywca wieprzowego wyniosła 4,24 zł/kg i była o 4,4% niższa niż w kwietniu 2015 r. (4,43 zł/kg) oraz o 17,2% niższa niż w maju 2014 r. (5,13 zł/kg).

Ceny zakupu żywca wieprzowego w Polsce generalnie kształtują się na poziomie średniej ceny notowanej w Unii Europejskiej – w zależności od okresu są od niej nieco wyższe lub też kształtują się nieznacznie poniżej jej poziomu. Z uwagi na to, że od sierpnia 2014 r. spadek cen na rynku wieprzowiny występuje w całej Unii, dotknął on również producentów krajowych. Poziom cen na polskim rynku w dużym stopniu zależy od rozwoju cen na rynku europejskim i kursu złotego do euro.

W kwietniu 2015 r. cena wieprzowiny w Polsce (klasa E, masa poubojowa schłodzona) wynosiła w przeliczeniu 146,61 EUR/100 kg i była o 1,8% wyższa od średniej dla UE, a równocześnie wyższa od ceny w 11 państwach członkowskich UE.

Ceny w wybranych krajach kształtowały się w analizowanym okresie następująco: Niemcy – 148,78 EUR/100 kg, Dania – 131,37 EUR/100 kg, Hiszpania – 143,27 EUR/100 kg, Francja – 134,97 EUR/100 kg. Najniższe ceny za wieprzowinę w kwietniu 2015 r. uzyskano w Belgii - 127,63 EUR/100 kg i Holandii 128,03 EUR/100 kg.

Sytuacja cenowa w okresie 25-31.05.2015 r.

W okresie 25-31.05.2015 r. cena zakupu żywca wieprzowego w Polsce wyniosła 4,37 zł/kg i w stosunku do tygodnia poprzedniego (4,27 zł/kg) wzrosła o 10 groszy (+2,4%), a w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (5,21 zł/kg) cena była niższa o 84 grosze (-16,1%).

W stosunku do ceny długoterminowej (za lata 2010-2014), wynoszącej 4,94 zł/kg średnia cena w Polsce notowana obecnie jest niższa o 11,5%.

Sytuacja cenowa na tle UE-28 w okresie 25-31.05.2015 r.

- notowana dla Polski średnia cena rynkowa tusz wieprzowych wyniosła 141,79 EUR/100 kg i była o 1,1% niższa w porównaniu ze średnią ceną dla UE wynoszącą 143,37 EUR/100 kg;
- mniej niż w Polsce płacono za wieprzowinę w 6 państwach członkowskich UE-28. Najniższe ceny odnotowano w Belgii – 127,30 EUR/100 kg i Holandii - 127,91 EUR/100 kg. Cena w Niemczech wyniosła 148,73 EUR/100 kg.

Relacje cen wieprzowiny do cen zbóż oraz cen pasz

W maju 2015 r. relacje cen zakupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta uległy niewielkiemu pogorszeniu w stosunku do miesiąca poprzedzającego (1:8,4 w maju 2015 r. wobec 1:8,8 w kwietniu 2015 r.). Relacje cen zakupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia również uległy nieznacznemu pogorszeniu (1:6,3 w maju 2015 r. wobec 1:6,5 w kwietniu 2015 r.). Relacje do cen żyta były gorsze niż przed rokiem (1:8,6), zaś do cen jęczmienia były korzystniejsze (przed rokiem 1:6,2).

W okresie 25-31.05.2015 r. relacja cen zakupu świń do cen żyta wyniosła 1:8,9 wobec 1:8,5 w tygodniu poprzedzającym. Przed rokiem relacje te wynosiły 1:8,6.

Relacja cen zakupu świń do cen jęczmienia wyniosła w analizowanym okresie 1:6,6, ulegając poprawie w stosunku do obserwowanej przed tygodniem (1:6,3). W analogicznym tygodniu roku poprzedniego relacja cen świń do cen jęczmienia kształtowała się jak 1:6,2.

W kwietniu 2015 r. średnia cena mieszanki paszowej pełnoporcjowej wyniosła 1159 zł/tonę i w stosunku do marca 2015 r. (1174 zł/tonę) była niższa o 15 zł/tonę (-1,3%). W porównaniu do kwietnia 2014 r. (1232 zł/tonę), cena mieszanek pełnoporcjowych w kwietniu 2015 r. była niższa o 73 zł (-5,9%).

Ceny prosiąt

W maju 2015 r. średnia cena za 1 prosię uzyskana w transakcjach targowiskowych wynosiła 160,39 zł i była o 1,4% niższa w porównaniu z ceną sprzed miesiąca (162,61 zł/sztukę). W porównaniu z analogicznym miesiącem 2014 r. (176,06 zł/sztukę) prosięta były tańsze o 8,9%.

W okresie 25-31.05.2015 r. średnia cena prosiąt wyniosła 157,98 zł/sztukę. Cena ta była o 1,4% niższa od odnotowanej przed tygodniem (160,28 zł/sztukę) oraz o 8,5% w stosunku do ceny sprzed roku (172,72 zł/sztukę).

Handel zagraniczny

2014 r.

Według nieostatecznych danych w 2014 r. eksport mięsa wieprzowego (CN 0203) wyniósł 380,0 tys. ton i był o 64,5 tys. ton (tj. o 14,5%) mniejszy niż w 2013 r. (444,5 tys. ton). Import mięsa wieprzowego w tym samym okresie wyniósł 618,5 tys. ton i był o 12,5 tys. ton (tj. o 2,1%) większy niż w 2013 r. (605,9 tys. ton).

Saldo handlowe w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku uległo pogorszeniu, gdyż w 2014 r. wyniosło minus 238,4 tys. ton wobec minus 161,4 tys. ton w 2013 r.

Eksport żywej trzody chlewnej (CN 0103) w 2014 r. wyniósł 10,1 tys. ton (90,0 tys. sztuk) i był mniejszy o 3,2 tys. ton (tj. o 24,2%) w wolumenie w stosunku do 2013 r. (13,3 tys. ton, 82,6 tys. sztuk).

Import trzody chlewnej żywej wyniósł 233,7 tys. ton (5 449 tys. sztuk) i pod względem wolumenu był o 0,2 tys. ton (tj. o 0,1%) mniejszy od importu odnotowanego w 2013 r. (233,9 tys. ton, 5 138,8 tys. sztuk).

Kierunki handlu zagranicznego mięsem wieprzowym oraz żywą trzodą chlewną

EKSPORT

Największy udział w eksporcie mięsa wieprzowego przypadł na Włochy (52,1 tys. ton, tj. 13,7% całego wyeksportowanego mięsa), Niemcy i Hongkong, który przejął część eksportu wysyłanego wcześniej do Chin (po 42,2 tys. ton, tj. po 11,1%) oraz Słowację (38,6 tys. ton, tj. 10,2%).

W 2014 r. największym odbiorcą żywych zwierząt pod względem wolumenu były Węgry (4,1 tys. ton, co stanowiło 40,9% wywozu żywca). Na kolejnym miejscu znalazła się Republika Czeska (2,8 tys. ton, co stanowiło prawie 27,4% wywozu żywca).

IMPORT

Import mięsa i żywca wieprzowego w 2014 r. prawie w całości pochodził ze wspólnego rynku. Najwięcej mięsa wieprzowego w 2014 r. przywieziono do Polski z Belgii (163,2 tys. ton, tj. 26,4% importu wieprzowiny ogółem, wartość wyniosła 283,0 mln EUR) i z Niemiec (160,1 tys. ton, tj. 25,9%, wartość 369,0 mln EUR), a także z Danii (119,0 tys. ton, tj. 19,2%, wartość 210,6 mln EUR). Na kolejnym miejscu znalazła się Holandia (74,9 tys. ton).

Wiodącym kierunkiem przywozu żywca wieprzowego w 2014 r. były: Dania, skąd przywieziono 105,4 tys. ton, tj. 3427,0 tys. sztuk i Niemcy, skąd do Polski trafiło 82,7 tys. ton (1106,6 tys. sztuk), a następnie Litwa (23,0 tys. ton, tj. 268,5 tys. sztuk) i Holandia (12,8 tys. ton, 472,4 tys. sztuk).

Handel w okresie I-III 2015 r.

Według wstępnych danych w okresie I-III 2015 r. eksport mięsa wieprzowego wyniósł 98,8 tys. ton i był o 6,7 tys. ton (tj. o 7,3%) większy niż w okresie I-III 2014 r. (92,1 tys. ton). Import mięsa wieprzowego wyniósł 162,3 tys. ton i był o 13,3 tys. ton (tj. o 8,9%) większy niż w okresie I-III 2014 r. (149 tys. ton).

Saldo handlowe w okresie I-III 2015 r. wyniosło minus 63,5 tys. ton wobec minus 56,9 tys. ton w okresie I-III 2014 r.

Eksport żywej trzody chlewnej w okresie I-III 2015 r. wyniósł 2,1 tys. ton (12,8 tys. sztuk) i był mniejszy o 1,0 tys. ton (tj. o 32,1%) w wolumenie w stosunku do okresu I-III 2014 r. (3,1 tys. ton, 21 tys. sztuk).

Import trzody chlewnej żywej wyniósł 53,2 tys. ton (1375,6 tys. sztuk) i pod względem wolumenu był o 3,6 tys. ton (tj. o 6,3%) niższy od importu odnotowanego w okresie I-III 2014 r. (56,7 tys. ton, 1241,9 tys. sztuk).

Kierunki handlu zagranicznego mięsem wieprzowym oraz żywą trzodą chlewną

EKSPORT

Największy udział w eksporcie mięsa wieprzowego przypadł na Włochy (16,5 tys. ton, tj. 16,7% całego wyeksportowanego mięsa), Niemcy (12,0 tys. ton, tj. 12,1%), Słowację (8,9 tys. ton, tj. 9,0%), Republikę Czeską (7,2 tys. ton, tj. 7,3%) i USA (6,8 tys. ton, tj. 6,9%). Duży udział w wywozie miały także Hongkong, Litwa, Węgry, Wielka Brytania i Łotwa. Pod względem wartości, pierwsze miejsce wśród kierunków eksportowych zajęły Włochy (24,7 mln EUR), drugie USA (17,6 mln EUR), a trzecie Republika Czeska (17,4 mln EUR).

W okresie I-III 2015 r. największym odbiorcą żywych zwierząt pod względem wolumenu były Węgry (1,2 tys. ton, co stanowiło 57,3% wywozu żywca). Na kolejnych miejscach znalazły się Republika Czeska (452 tony, tj. 21,4%), Niemcy (195 ton, tj. 9,3%) i Litwa (102 tony, tj. 4,8%). Pod względem wartości, pierwsze miejsce wśród kierunków eksportowych zajęły Węgry (1,3 mln EUR), a drugie Republika Czeska (482 tys. EUR).

IMPORT

Import mięsa i żywca wieprzowego w okresie I-III 2015 r. prawie w całości pochodził ze wspólnego rynku. Najwięcej mięsa wieprzowego przywieziono do Polski z Belgii (44,8 tys. ton, tj. 27,6% importu wieprzowiny ogółem, wartość wyniosła 68,4 mln EUR) i z Niemiec (40,8 tys. ton, tj. 25,1%, wartość 89,3 mln EUR), a także z Danii (32,1 tys. ton, tj. 19,8%, wartość 47,8 mln EUR). Na kolejnym miejscu znalazła się Holandia (19,6 tys. ton).

Wiodącym kierunkiem przywozu żywca wieprzowego w okresie I-III 2015 r. były: Dania, skąd przywieziono 29,7 tys. ton (974, tys. sztuk) i Niemcy, skąd do Polski trafiło 13,9 tys. ton (204,5 tys. sztuk), a następnie Litwa (4,5 tys. ton, tj. 50,7 tys. sztuk).

II. Działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu poprawy sytuacji na rynku wieprzowiny

A. Instrumentarium wsparcia rynku wieprzowiny dostępne w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych przewiduje następujące środki wsparcia rynku wieprzowiny w sytuacjach kryzysowych:

Dopłaty do prywatnego przechowywania (art. 17-18 rozporządzenia 1308/2013 oraz art. 4 rozporządzenia nr 1370/2013¹):

O zastosowaniu dopłat do prywatnego przechowywania może zdecydować Komisja Europejska, uwzględniając sytuację rynkową, w tym średnie ceny rynkowe notowane w UE, progi referencyjne i koszty produkcji, a także potrzebę zareagowania we właściwym czasie na szczególnie trudną sytuację na rynku. Poziom stawek dopłat, a także zakres objętych nimi produktów określa Komisja Europejska w drodze aktu wykonawczego.

¹ rozporządzenie Rady (UE) nr 1370/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. określające środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków rolnych (Dz. U. L 346 z 20.12.2013, str. 12)

Środki zarządzania kryzysowego (art. 219-222 rozporządzenia 1308/2013):

W ramach instrumentarium dostępne są m.in.:

1) mechanizm przeciwdziałający zakłóceniom na rynku (art. 219)

Środek ten może być uruchomiony przez Komisję Europejską (w drodze aktu delegowanego) w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zagrożenie wystąpieniem zakłóceń na rynku spowodowanych znaczącym wzrostem lub spadkiem cen na rynku wewnętrznym lub rynkach zewnętrznych lub innymi zdarzeniami i okolicznościami powodującymi poważne zakłócenia na rynku lub grożącymi wystąpieniem takich zakłóceń, w przypadku gdy taka sytuacja lub jej skutki dla rynku będą trwać lub się pogarszać.

2) mechanizmy związane ze skutkami zwalczania chorób zwierząt oraz utratą zaufania konsumentów (art. 220)

Środek ten może być uruchomiany z uwzględnieniem:

a) ograniczeń w handlu wewnątrz Unii i z państwami trzecimi, które to ograniczenia mogą wynikać ze stosowania środków zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt oraz

b) poważnych zakłóceń na rynku bezpośrednio związanych z utratą zaufania konsumentów spowodowaną zagrożeniami dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz ryzykiem chorób.

Może on być uruchomiony na wniosek państwa członkowskiego i tylko wtedy, kiedy podjęło ono działania mające na celu zwalczenie choroby. Współfinansowanie unijne wynosi co do zasady 50%.

3) mechanizmy do rozwiązywania problemów szczególnych (art. 221)

KE może przyjąć akt wykonawczy ustanawiający niezbędne i uzasadnione środki w celu rozwiązania szczególnych problemów, które wystąpią na rynku. Mogą one wprowadzać derogację od rozporządzenia 1308/2013 w zakresie i na okres niezbędny do rozwiązania problemu. Instrumenty przyjęte na podstawie tego przepisu mogą obowiązywać maksymalnie 12 miesięcy.

4) zezwolenie uznanym organizacjom producentów, ich zrzeszeniom lub organizacjom międzybranżowym na zastosowanie praktyk, porozumień lub decyzji, poprzez podjęcie decyzji, że nie będzie miał do nich zastosowania art. 101 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu UE, tj. ogólny artykuł zakazujący praktyk niezgodnych z regułami konkurencji (art. 222).

W ramach tego artykułu, w okresach występowania poważnych zakłóceń na rynkach Komisja Europejska może zdecydować, że art. 101 ust.1 Traktatu o funkcjonowaniu UE nie powinien mieć zastosowania do porozumień i decyzji uznanych organizacji producentów, ich zrzeszeń i uznanych organizacji międzybranżowych, pod warunkiem, że te porozumienia i decyzje nie zakłócają właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, mają na celu wyłącznie ustabilizowanie danego sektora i można je zaliczyć do jednej lub kilku następujących kategorii:

- wycofanie z rynku lub bezpłatna dystrybucja produktów;
- przekształcenie i przetwarzanie;
- przechowywanie przez podmioty prywatne;
- wspólne środki promocji;
- porozumienia dotyczące wymogów jakościowych;

- wspólne zakupy środków produkcji niezbędnych do zwalczania rozprzestrzeniania się w Unii plag i chorób zwierząt i roślin lub środków produkcji niezbędnych do przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych w Unii;
- tymczasowe planowanie produkcji z uwzględnieniem szczególnego charakteru cyklu produkcyjnego.

Środki przyjęte na podstawie niniejszego artykułu mogą być w mocy maksymalnie sześć miesięcy.

Należy podkreślić, że instrument ten może być uruchomiony tylko wówczas, gdy Komisja uruchomiła już inne środki zarządzania kryzysowego, produkty zostały zakupione w ramach interwencji publicznej lub jeżeli przyznano dopłaty do prywatnego przechowywania.

Rozważając wnioski o uruchomienie tego instrumentu należy mieć na uwadze, że może on zadziałać tylko w tych państwach członkowskich, w których istnieją organizacje producentów, ich zrzeszenia lub organizacje międzybranżowe, uznane na podstawie rozporządzenia 1308/2013. W Polsce takich dotychczas nie ma.

Refundacje wywozowe (art. 196 rozporządzenia 1308/2013)

Stawka refundacji wywozowych jest co do zasady określona w rozporządzeniu 1308/2013 na poziomie zerowym. Refundacje wywozowe mogą być uruchomione przez Komisję Europejską jako środek zarządzania kryzysowego, przeciwdziałający zakłóceniom równowagi rynkowej (ryzyko gwałtownego pogorszenia warunków produkcyjnych i rynkowych), w ramach art. 219 lub 221 rozporządzenia 1308/2013.

B. Działania Polski w związku z trudną sytuacją na rynku wieprzowiny

Embargo na import wieprzowiny z całej Unii Europejskiej zostało wprowadzone przez Federację Rosyjską z końcem stycznia 2014 r., w związku z wykryciem pierwszych przypadków afrykańskiego pomoru świń u dzików na Litwie.

Wsparcie z uwagi na wystąpienie ASF

Po wystąpieniu w Polsce przypadków ASF w lutym 2014 r., na wniosek Polski, Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 324/2014 z dnia 28 marca 2014 r. *przyjmujące nadzwyczajne środki wspierania rynku wieprzowiny w Polsce.*

Powyższe rozporządzenie umożliwiło Polsce przyznanie producentom znajdującym się w strefie objętej ograniczeniami weterynaryjnymi w związku z ASF pomocy z tytułu uboju świń i wprowadzania do obrotu świeżej wieprzowiny oraz wieprzowych produktów mięsnych z nich pochodzących zgodnie z odpowiednimi przepisami weterynaryjnymi. Producenci mogli ubiegać się o wsparcie w odniesieniu do zwierząt ubitych od dnia 26 lutego 2014 r. do dnia 25 maja 2014 r. Wnioski o udzielenie pomocy można było składać do dnia 30 maja 2014 r.

Ogółem do Agencji Rynku Rolnego wpłynęło 1448 wniosków, z czego 1442 rozpatrzono pozytywnie. Wypłacone producentom świń wsparcie wyniosło 6,9 mln zł, z czego połowa pochodziła z budżetu UE. Wsparcie dotyczyło łącznej liczby ok. 49,1 tys. sztuk świń o łącznej masie tusz wynoszącej ok. 4,6 tys. ton.

Przyznany przez Komisję Europejską limit wsparcia wynoszący 20 tys. ton nie został osiągnięty głównie z uwagi na zmniejszenie strefy objętej ograniczeniami.

Wnioski Polski o wsparcie rynku wieprzowiny

Polska wielokrotnie wnioskowała o uruchomienie instrumentów wsparcia rynku wieprzowiny (zwłaszcza dopłat do prywatnego przechowywania) dla producentów poza strefami objętymi

ograniczeniami weterynaryjnymi, wprowadzonymi w związku z ASF, tj. tych, których nie dotyczyły rekompensaty uruchomione przez KE rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 324/2014 z dnia 28 marca 2014 r. *przyjmujące nadzwyczajne środki wspierania rynku wieprzowiny w Polsce*. Wnioski te nie spotkały się jednak z szerokim poparciem państw członkowskich. Komisja Europejska nie przychyliła się do wniosków o wsparcie rynku wieprzowiny w UE z uwagi na skutki embarga, argumentując, że sytuacja rynkowa nie uzasadnia podejmowania takich działań.

Polska była wśród sygnatariuszy wniosku w sprawie omówienia na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 15-16 grudnia 2014 r. trudnej sytuacji na rynku wieprzowiny oraz uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa. Na tym posiedzeniu Polska poinformowała o sytuacji na polskim rynku wieprzowiny. Wskazała, że embargo rosyjskie jest jednym z elementów negatywnie wpływających na rynek wieprzowiny, który dodatkowo zmaga się z konsekwencjami afrykańskiego pomoru świń.

Polska poparła wprowadzenie działań stabilizujących rynek wieprzowiny, w tym dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa. Wskazała również na znaczenie podejmowania działań skierowanych na znoszenie barier weterynaryjnych oraz poszukiwanie i zdobywanie nowych rynków zbytu. Polska podkreślała, że w tym celu nie należy również wykluczać uruchomienia refundacji wywozowych.

Komisja Europejska stwierdziła, że pomimo spadku cen widocznego w niektórych państwach członkowskich, cena rynkowa nie jest jeszcze na kryzysowym poziomie i nie przychyliła się do wniosku państw członkowskich.

Na posiedzeniach instytucji unijnych, w szczególności komitetów Komisji Europejskiej, które odbywają się w bieżącym roku, Polska nieustannie zwraca uwagę na sytuację na rynku wieprzowiny i wnioskuje o uruchomienie wsparcia tego rynku. Trudna sytuacja producentów świń była prezentowana także na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r. Minister ponownie przedstawił postulaty dotyczące uruchomienia wsparcia tego rynku. Komisja Europejska podtrzymała jednak stanowisko, że nie ma uzasadnienia dla uruchomienia instrumentów zarządzania kryzysowego.

Podczas spotkania Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych w dniu 19 lutego 2015 r. Polska po raz kolejny zaapelowała do Komisji Europejskiej o uruchomienie wsparcia rynku wieprzowiny, postulując wprowadzenie dopłat do prywatnego przechowywania, refundacji wywozowych oraz rekompensat dla producentów świń, którzy ponieśli straty w związku z zaistniałą sytuacją rynkową, embargiem rosyjskim oraz skutkami afrykańskiego pomoru świń.

Pismem z dnia 20 lutego 2015 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił do Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o uruchomienie mechanizmów zarządzania kryzysowego na rynku wieprzowiny w formie dopłat do prywatnego przechowywania, refundacji wywozowych oraz rekompensat dla producentów świń.

W wyniku wielokrotnych wniosków Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Europejska z dniem 9 marca 2015 r. uruchomiła mechanizm dopłat do prywatnego przechowywania - *rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/360 z dnia 5 marca 2015 r. wprowadzające prywatne przechowywanie wieprzowiny oraz ustalające z góry stawkę dopłat* (Dz. U. L 62 z 6.03.2015, str. 16). Zgodnie z tym rozporządzeniem, od dnia 9 marca 2015 r. przedsiębiorcy mogli składać wnioski o udział w mechanizmie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny. Przyjmowanie wniosków w ramach instrumentu zostało zawieszona z dniem 2 maja 2015 r., jednocześnie odrzucono wnioski złożone od dnia 29 kwietnia 2015 r. Z dniem 8 maja 2015 r. decyzją Komisji Europejskiej funkcjonowanie instrumentu zostało formalnie

zamknięte. Polska była przeciwna takiej decyzji i w głosowaniu nie poparła projektu rozporządzenia Komisji zamykającego mechanizm.

Wg danych Komisji Europejskiej, ogółem w Unii Europejskiej zawarto umowy na objęcie dopłatami do prywatnego przechowywania 64 tys. ton wieprzowiny. Największe ilości wprowadzono do magazynów w Danii (15,3 tys. ton, 23,9% ogółem w UE), Hiszpanii (13,8 tys. ton, 21,5%), w Niemczech (8,1 tys. ton, 12,6%) oraz w Polsce (7,7 tys. ton, 12%).

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wraz z podległymi służbami, na bieżąco monitoruje rynek wieprzowiny i kontynuuje działania zmierzające do poprawy sytuacji producentów oraz uruchomienia szerszego instrumentarium wsparcia tego rynku. Kwestie rozszerzenia wsparcia rynku wieprzowiny zostały omówione przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na spotkaniu bilateralnym z Komisarzem ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi Philem Hoganem przy okazji posiedzenia Rady w dniu 16 marca 2015 r. Minister zwrócił uwagę na konieczność podjęcia szybkich działań między innymi umożliwiających eksport na rynki państw trzecich takich jak Japonia, Chiny czy Korea Południowa. Wnioski o potrzebie monitoringu rynku oraz rozszerzeniu wsparcia były także zgłaszane na spotkaniach Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych w marcu i kwietniu 2015 r.

w/z Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke